

Bojan Goja

Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Zadru / *Ministry of Culture, Directorate for the Protection of Cultural Heritage, Conservation Department in Zadar*
Ilije Smiljanića 3, Zadar
goja.bojan@gmail.com

Izvorni znanstveni rad / *Original scientific paper*
UDK / UDC: 75.041.5(497.5 Zadar)
75 Zonca, G. A.
DOI: 10.17685/Peristil.59.4
10. 5. 2016.

Dva nestala zadarska portreta i jedan šibenski dokument za Giovannija Antonija Zoncu

Ključne riječi: 17. stoljeće, slikarstvo, portreti, Lovre (Lorenzo) Fondra, obitelj Detrico, Zadar, Giovanni Antonio Zonca, Šibenik
Keywords: 17th century, painting, portraits, Lovre (Lorenzo) Fondra, the Detrico family, Zadar, Giovanni Antonio Zonca, Šibenik

U prvom dijelu rada objavljuju se fotografije nestalih portreta Lovre Fondre (1644.–1709.) i neznanog ratnika iz obitelji Detrico. Portreti su bili u vlasništvu Lugija Felicinovića i Francesca Damiani di Vergada u Zadru. Spominje ih Giuseppe Sabalić u svojoj knjizi »Pitture antiche di Zara« (Zadar, 1912.), ali ne donosi njihove fotografije. Fotografije obaju portreta koje se objavljuju u ovom radu čuvaju se u Državnom arhivu u Zadru i vjerojatno su rađene u vrijeme Sabalićeve istraživanja zadarskog slikarstva. Sačuvane su u posebnom albumu i nisu upotrijebljene u njegovoj knjizi. U drugom dijelu rada donosi se arhivski dokument iz 1695. godine koji govori o narudžbi slike za samostan sv. Dominika u Šibeniku kod Giovannija Antonija Zonce (1652.–1723.) čime se proširuje lista značajnih venecijanskih slikara koji su u 17. stoljeću radili za dalmatinske naručitelje.

Portreti Lovre Fondre (1644.–1709.) i neznanog ratnika iz zadarske obitelji Detrico

U monografiji *Pitture antiche di Zara* (Zadar, 1912.) kulturni djelatnik, pisac i istraživač slikarstva Giuseppe Sabalić (Sabalich; 1856.–1828.) opisuje slike koje su se čvale u privatnim zbirkama građanskih i plemićkih obitelji u Zadru ali i u njihovim kućama i ljetnikovcima na otocima i u zaleđu. Kao najznačajnije zbirke istaknuo je one u obiteljima Lantana, Begna i Damjanić (Damiani di Vergada). U prilogu tekstualnog dijela monografije nalazi se 56 tabli koje ilustriraju Sabalićevo raspravu. No, u svom tekstu Sabalić opisuje mnogo više slika nego ima pripadajućih tabli, pa za mnoge od njih koje su u međuvremenu izgubljene, uništene ili na druge načine nestale iz naše baštine, bez obzira na njegove

vrijedne i detaljne opise, ne znamo kako su u stvarnosti izgledale. Nisu tomu uzrok jedino politička previranja i ratna razaranja kojima su Zadar i njegovo stanovništvo bili izloženi u prvoj polovini 20. stoljeća. Neke umjetničke zbirke kojih se sjećao kao dječak, osiromašivanjem i nestajanjem nekad imućnih obitelji, propale su već u njegovo vrijeme. Stoga Sabalić ne bez razloga na jednom mjestu sa sjetom bilježi: »Ma quanti e quanti dipinti ancora non abbellivano le raccolte delle nostre antiche famiglie nobili?« Posebno je istaknuo kuću Licini u kojoj su nekad živjeli i plemići iz obitelji Bortolazzi: »... quante copiosità di bei dipinti, proprietà di questi ultimi, non si conservavano!« Nekoliko fotografija koje su vjerojatno rađene tijekom njegova istraživanja zadarskog slikarstva, a nisu upotrijebljene u knjizi, čuvaju se u Državnom arhivu u Zadru. U ovom se radu iz toga fonda objavljuje fotografija portreta Lovre Fondre kao i fotografija portreta neznanog ratnika iz obitelji Detrico.¹

Prvi je u vrijeme kada je Sabalić radio na knjizi bio u vlasništvu Luigija Felicinovića, a vlasnik drugoga bio je Francesco Damiani di Vergada.² Oba portreta, od kojih je Fondrin zbog njegovih postignuća mnogo važniji za našu kulturnu povijest, iz našeg se gledišta danas smatraju nestalima, a ni njihove fotografije nisu bile poznate u stručnoj literaturi.

Lovre (Lorenzo) Fondra (Šibenik, 1644. – Zadar, 1709.) jedna je od najistaknutijih osoba mletačke Dalmacije u drugoj polovini 17. i početka 18. stoljeća zbog svojeg djelovanja na širokom području od književnosti i prava do historiografije i diplomacije. Osnovno obrazovanje stekao je u Šibeniku, a u Padovi je postigao doktorat obaju prava. U Zadru najprije radi kao odvjetnik, a potom u kratkom vremenu bude izabran da obavlja više istaknutih dužnosti. Od 1686. godine pomoćnik je i savjetnik Svetog Uficia i zastupnik franjevačkih provincija sv. Jeronima a i Bosne Srebrene. Naredne 1687. godine izabran je za fiskalnog zastupnika grada Zadra i Zadarske nadbiskupije te nadbiskupa Evangelista Parzaghija, potom 1693. za fiskalnog odvjetnika Zadra, a 1694. godine i za blagajnika zadarske općine. Iste godine primljen je u zadarsko plemićko vijeće, a nakon toga i u plemićka vijeća Šibenika, Nina i Trogira. Od 1695. zastupnik je državne blagajne za cijelu Dalmaciju. Istaknuo se i na polju diplomacije. Mletačka Republika šalje ga najprije u Beč kao savjetnika mletačkog poslanika Carla Ruzzinija, a zatim njih dvojica zajedno odlaze u Srijemske Karlovce gdje 1699. godine najprije sudjeluje u sklapanju Karlovačkog mira, a poslije je i član komisije koja se bavi utvrđivanjem novih granica između mletačke Dalmacije i Osmanskog Carstva (*linea Grimani*). Zbog svojih zasluga za republiku 1700. godine dobio je nasljedni naslov *conte veneto*. Uz upravljanje mnogim posjedima obavljao je i dužnost savjetnika zadarske komune. Kao zastupnik zadarske crkve sv. Šimuna skrbio se oko uređenja oltarnog prostora 1705. kao i za gradnju zvonika koji je podignut 1707. godine. Istaknuo se i kao donator vrijednih umjetnina. U crkvi sv. Lovre u Šibeniku dao je podići mramorni oltar sv. Lovre na kojem je do 1965. godine bila izložena slika s prikazom *Mučenja sv. Lovre* autora Antonija Belluccija (1654.–1726.). Povjesničarima umjetnosti i danas je važno njegovo rukopisno djelo *Istoria della insigne reliquia di San Simeone profeta che si venera in Zara* koje je u Zadru 1855. godine izdao Carlo Federico Bianchi, a uredio Giovanni Ferrari Cupilli. U njegovoj oporuci uz nekoliko uporabnih umjetnički izrađenih predmeta spominje se i bogata knjižnica. Posebno je navedena i slika *Bogorodice* također autora Antonija Belluccija koju ostavlja nećaku Antoniju Calcini, kao i brojne druge slike koje se čuvaju u Zadru i u Šibeniku, a za koje izražava želju da budu sačuvane u obitelji.³ Nažalost, slike nisu navedene pojedinačno po temama i nazivima, pa ne možemo ništa saznati o njegovu likovnom ukusu i o tome koji su ga slikarski žanrovi kao kolekcionara i ljubitelja umjetnosti mogli zanimati. Zbog istog razloga nije poznato je li se u ostavštini među slikama nalazio i Fondrin portret.

1. Portret Lovre Fondre, Državni arhiv u Zadru, 385. Zbirka fotografija, sign. 5.1.129. (izvor: HR DAZD) / Portrait of Lovro Fondra, State Archives in Zadar, 385. Photographic collection, call n. 5.1.129. (source: State Archives in Zadar)

Portret Lovre (Lorenza) Fondre u vlasništvu obitelji Felicinović Sabalić je prvi put zabilježio u svom vodiču iz 1897. godine. Portret se nalazio na prvom katu kuće Felicinović smještene na tadašnjoj *Piazza dell' Erbe* na gradskom broju (*civico numero*) 693. Istaknuo je da je riječ o portretu slikanom na platnu s lijepim okvirom. Opisuje Fondrin lik i donosi natpis: »Lorenzo Fondra nato l' anno 1644«.⁴

Fondrin portret zaokupio je njegovu pozornost i u knjizi *Pitture antiche di Zara*. Zabilježio je da se čuva u kući braće Felicinović i da je u vlasništvu brata Luigija (Vjekoslava).⁵ Dimenzije izmjerenog portreta iznosile su 60 × 48 cm, a bio je dobro očuvan. Opisujući portret, navodi da Fondra nosi crnu kovčavu periku i da je odjeven u crno odijelo. Ističe njegovo obrijano lice, živahne oči, istaknut nos i ponosan pogled.⁶

Sabalićev se opis sada može i dopuniti. Na fotografiji (sl. 1) vidimo samouvjerenog muškarca u zrelim godinama. Portretiran je na tamnoj pozadini u razini poprsja u lijevom poluprofilu. Oko vrata i nad prsima ima vezanu bijelu maramu. Dugačka crna perika u skladu je sa zapadnjačkom muškom modom s kraja 17. stoljeća. Njegovo produhovljeno izduženo lice svijetle puti i visokog čela odaje snažan intelekt

2. Portret neznanog ratnika iz obitelji Detrico, Državni arhiv u Zadru, 385. Zbirka fotografija, sign. 5.1.130. (izvor: HR DAZD) / Portrait of an unknown warrior from the Detrico family, State Archives in Zadar, 385. Photographic collection, call n. 5.1.130. (source: State Archives in Zadar)

i bogato životno iskustvo. Uspjela i istančana psihološka karakterizacija odaju ruku vještog slikara koji nam je uspješno dočarao Fondrinu narav, pa se vjerojatno može ustvrditi da je jednako spretnan bio i u prikazu fizionomije njegova lica. U gornjem je lijevom kutu ranije citirani natpis. Fotografija je prilijepljena na bijeli karton. Na poleđini kartona je listić s rukom ispisanim natpisom: »Ritratto del conte L. Fondra / Ignoto / Zara. – Prop. nob. Felicinovich.« Kada bi se na osnovi fotografije pokušalo govoriti o autoru portreta, našli bismo se u području nagađanja. Fondrina česta putovanja, njegovo obrazovanje i socijalni status te visoki krugovi tadašnjeg društva u kojima se kretao i djelovao, kao i mogući neposredni naručiteljski kontakti sa slikarima kao što je Antonio Bellucci, mogli su ga usmjeriti da autora svoga portreta potraži među bilo kojim istaknutim slikarom toga vremena u Veneciji ali i šire.

Slika je u posjed obitelji Felicinović nasljednim putem najvjerojatnije došla preko Lovrina nećaka Antonija, sina njegova brata Angela. Antonio je imao sinove Angela, kapetana, i Lorenza, doktora prava. Lorenzo se oženio Antonijom, kćeri zadarskog plemića Lodovica Ferra i posljednjom

pripadnicom svoga roda i tako je utemeljena nova grana obitelji Fondra: Fondra Ferra. Njihov sin Lodovico Zoilo prvi je počeo isticati oba prezimena, a njegov sin Pietro Natale (Petar Božidar) posljednji je muški potomak ove zadarske obitelji. Iz braka s mletačkom plemkinjom Contarinom Contarini imao je tri kćeri: Klaru, Elizabetu i Lauru. Laura Fondra Ferra udala se za Josipa Felicinovića (rođen 7. studenoga 1811. godine), a njihova sina Vjekoslava (Luigija) Sabalić navodi kao vlasnika Fondrina portreta.⁷ Kakva je bila sudbina Fondrina portreta u vrijeme Prvoga svjetskog rata i skore uspostave talijanske vlasti nad Zadrom, je li uništen u razaranjima i kaosu koje je izazvao idući rat ili je tih burnih godina negdje izmješten i sačuvan – nije poznato.

Kako piše Sabalić, dragocjena zbirka obitelji Damiani di Vergada (Damjanić Vrgadski)⁸ bila je podijeljena između dva obiteljska nasljednika: Giovannija i Francesca. Giovanni je svoj dio zbirke odnio u mjesto Ugljan na istoimenom otoku kako bi ukraasio tamošnji obiteljski ljetnikovac smješten na obali u blizini franjevačkog samostana sv. Jeronima, a drugi je krasio prostore doma *kontea* Francesca koji se nalazio na drugom katu iznad tadašnje poznate kavane Central na zadarskoj Kalelargi. Tu je Sabalić vidio devet slika na platnu na kojima su portretirani članovi obitelji. Između njih opisuje i dva portreta u ovalnim drvenim, rezbarenim i pozlaćenim okvirima ukrašenim u vrhu ukrasom u obliku lepeze te lišćem i plodovima voća. Oba portreta, jednakih dimenzija 90 × 80 centimetara, prikazivala su ratnike snažnog tijela i tamne puti u ratničkom oklopu. Prema njegovu opisu, prvi ima kratku prosijedu bradicu i drži mač i malu knjigu, a drugi ima kratke brkove i u rukama drži vojničko oružje. Koji su konkretni članovi obitelji Detrico prikazani na portretima, nije poznato. Fotografija koja dokumentira jedan od ova dva portreta prilijepljena je na tamnosivi karton (sl. 2). Kao ni za Fondrin, ni za Detricov portret Sabalić ne naslućuje podatke o mogućem autoru. Na poleđini kartona jest listić s rukom ispisanim natpisom: »Ritratto di un patrizio Detrico / Ignoto / Zara. Prop. F. conte Vergada«. Sabalić je najavio da će preciznije podatke o tome koga portreti predstavljaju znati kada prouči obiteljske dokumente, pa je tek okvirno pretpostavio da su na njima prikazani »Gregorio koji umire 1546. godine i Giovanni Detrico koji je bio načelnik Ancone«. Istaknuo je i da su Damjanići s obitelji Detrico bili povezani preko Marije Detrico Ljubavac koja se 1780. godine udala za Pietra Damjanića.⁹ Njegove pretpostavke o tome koji su pripadnici roda Detrico bili predstavljeni na ovim portretima mogu se proširiti i drugim imenima. Kroz razdoblje ranoga novog vijeka u više naraštaja brojni su članovi obitelji Detrico bili aktivni u vojnoj službi Republike i na tom polju postizali značajne uspjehe, pa nije neobično da su portreti koji su evocirali slavnu ratničku prošlost ovog staroga zadarskog roda krasili njihove gradske palače. Ivan Detrico († 1546.) bio je soprakomit zadarske galije te ratuje na Jadranskom moru i na istočnom Sredozemlju. Više je puta

kao predstavnik zadarskih rektora sudjelovao u pregovorima s predstavnicima hrvatskog plemstva s područja Hrvatsko-Ugarskog Kraljevstva o zajedničkoj borbi protiv Osmanlija. Kao zapovjednik hrvatskog konjaništva u mletačkoj vojsci zapovijeda u borbama protiv Osmanlija na zadarskom području te u Dalmaciji i na Krkavi. Obavljao je i dužnost načelnika Ancone. Započeo je gradnju renesansne obiteljske kapele u crkvi sv. Frane u Zadru. U prvoj polovini 16. stoljeća kao zapovjednici hrvatskog konjaništva ratuju na zadarskom području braća Lombardino (spomen 1521.–1553.) koji se 1528. godine bori na čelu plaćenika i u Lombardiji te Nikola (spomen 1527.–1553.). Kamilo (Camillo) Detrico bio je od 1570. do 1573. kapetan hrvatskog konjaništva i pješništva na zadarskom teritoriju kada biva ranjen i neko vrijeme zarobljen od Osmanlija. Kao vojni zapovjednik dalmatinskih četa u mletačkoj vojsci koje su se u vrijeme Kandijskog rata (1645.–1669.) borile u Dalmaciji istaknuo se i Grgur Detrico (rođen 1623.). Bio je zapovjednik utvrde u Skradinu (1645.), a 1648. godine sudjeluje u mletačkom osvajanju Klisa. Njegov sin Lujo (1672.–1749.) također je bio u mletačkoj vojnoj službi i kao kapetan sudjelovao u Morejskom ratu (1684.–1699.) na ratištima u Dalmaciji i Albaniji. Zbog svojih zasluga stekao je naslov glavnog zapovjednika konjaništva i generalski čin. On je bio i posljednji muški potomak ove obitelji. Jedna od njegove tri kćeri, Marija, bila je udana u zadarsku obitelj Ljubavac.¹⁰ Upravo se Marija Ljubavac, rođ. Detrico, poslije preudala u obitelj Damjanić pa su portreti na taj način vjerojatno i dospjeli u njihovo vlasništvo. Sabalić je pretpostavljao da su portreti Detricovih izvorno krasili salone njihove palače, ukrašene pod vijencem obiteljskim grbom i označene gradskim brojevima 407–408–409, smještene na Kalelارجi tik uz katedralu sv. Stošije.¹¹ Uz ovu, krajem 19. stoljeća Sabalić je u Zadru registrirao još dvije kuće iz naslijeđa obitelji Detrico. Dok je prva sačuvana, obje druge nestale su iz gradskih vizura u novim urbanističkim zahvatima i rušenjima grada u prvoj polovini 20. stoljeća. Prva, označena gradskim brojem 856, nalazila se na prostoru koji danas zauzima izduženi trg ispred zgrade suda sagrađene od 1902. do 1904. godine, a druga je bila podignuta na sjevernoj strani Kalelarge u razini sklopa benediktinskog samostana i crkve sv. Marije i nosila je gradski broj 391.¹² Poput Fondrina, i događaji oko Detricova portreta u godinama nakon izrade Sabalićeve monografije također ostaju nerazjašnjeni.¹³

Giovanni Antonio Zonca (1652.–1723.): jedan neobjavljeni dokument o izradi slike za samostan sv. Dominika u Šibeniku

Karijera i životopis Giovannija Antonija Zonce (1652.–1723.) sve do nedavno nisu bili predmetom sustavnijih

istraživanja bez obzira na ugled koji je slikar uživao kod svojih suvremenika stvarajući djela mnogovrsnih sadržaja za naručitelje iz različitih društvenih slojeva. U recentnoj studiji o ovom slikaru koji je imao relevantnu ulogu u slikarskim zbivanjima u Veneciji na prijelazu *seicenta* i *settecenta* kritički su analizirana prethodna saznanja, objavljeni ranije nepoznati arhivski podaci iz slikareva života, te je predložena i dopuna kataloga njegovih djela novim atribucijama.¹⁴

Utvrđeno je da je slikar rođen 22. lipnja 1652. godine u gradu Camposampieru, smještenom sjeverno od Padove, gdje je i kršten 6. listopada iste godine. Njegova obitelj bila je uvrštena u padovansko plemstvo. Kao daroviti šesnaestogodišnjak poslan je u Veneciju gdje naukuje kod đenoveškog slikara Giovannija Battiste Langettija (1635.–1676.), no o njegovim samostalnim slikarskim počecima nema drugih konkretnih saznanja ili pronađenih arhivskih podataka koji bi upućivali na djela iz mladenačke faze.¹⁵

Za razliku od početnih godina karijere o kojima nema vijesti, između 1684. i 1712. godine Zonca se višekratno spominje u različitim mletačkim registrima (*Libro delle tanse*, *Rollo dei pittori maestri*, *Milizia del Mar*, *Fraglia dei pittori*) koji su uređivali i kontrolirali djelovanje udruge slikara.¹⁶

Najraniji poznati Zoncini radovi nastaju 1684. godine za venecijansku crkvu San Zaccaria, a u suvremenoj se literaturi kao njegov rad pojavljuju relativno kasno. To su dva djela povijesno-mitološkog sadržaja s tematikom o Atilinu osvajanju Akvileje i mitološkom kralju Padove Giliu i njegovoj obitelji, u literaturi poznata i pod drugim ikonografskim tumačenjima kao *Davidov trijumf* i *Juditin trijumf*.¹⁷ Istih godina, također za crkvu San Zaccaria, nastaje i *Posjet dužda crkvi sv. Zaharije na dan Uskrsa* (sl. 3) koja prikazuje tradicionalan posjet dužda benediktinkama u pratnji veleposlanika, prokuratora i dugih uzvanika kojom bi prigodom pred redovnicama bila izlagana duždavska kapa (*corona* ili *cornu ducale*). To je Zoncino najpoznatije i najambicioznije djelo s mnoštvom likova naslaganih u arhitektonskom okviru. Spomenuto je u svim dosadašnjim pregledima slikareve djelatnosti kao ishodišna točka za početno definiranje njegova stila kojim ga se uvrstilo u struju venecijanskih *tenebrosa* pod jakim utjecajem Antonija Zanchija (1631.–1722.).¹⁸ Uspješnijem sistematiziranju dosad poznatog kataloga Zoncinih djela u cilju određivanja stilskog razvoja doprinijelo je i nekoliko dokumentiranih i potpisanih djela iz različitih etapa slikareva djelovanja u kojima se naknadno iščitavalo i njegovo prihvaćanje različitih drugih utjecaja i stilske preobrazbe kroz koje je prolazio tijekom karijere. Dodiri sa Zanchijevim slikarstvom prepoznati su i na potpisanoj (»1689 Giov. Ant. Zonca faceva Venetia«) slici *Bogorodica s Djetetom u slavi i sv. Gaetan iz Thiene*, datiranoj u 1689. godinu, koja se čuva u župnoj crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije u mjestu Solto Collina kod Bergama.¹⁹ Zoncino autorstvo *Navještenja s portretom donatora Danieleom Da Rinom* iz 1685. godine (Laggio di Cadore, Belluno) potvrđuje

3. Giovanni Antonio Zonca, *Posjet dužda crkvi sv. Zaharije na dan Uskrsa*, Venecija, crkva sv. Zaharije (izvor: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Chiesa_di_San_Zaccaria_Venezia_-_La_visita_pasquale_del_doge_alla_chiesa_1688.jpg; 23. 3. 2016.) / Giovanni Antonio Zonca, *Visit of the Doge to San Zaccaria on Easter Day, Venice, San Zaccaria* (source: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Chiesa_di_San_Zaccaria_Venezia_-_La_visita_pasquale_del_doge_alla_chiesa_1688.jpg; 23 March 2016)

sačuvana korespondencija slikara i portretiranoga Da Rina. U ovom djelu, više od Zanchijeva tenebrizma, naročito u oblikovanju Bogorodičina lica, prepoznati su i znatni utjecaji Michelea Desublea (Michelle Fiamingo; 1602.–1676.), Flamanca formiranog u Bologni u radionici Guida Renija, koji sredinom stoljeća mnogo radi za Veneciju i okolice.²⁰ Izražajni Da Rinov portret u suglasju je s ocjenom Zoncina suvremenika i prvog biografa Nadala Melchiorija koji je, ne bez razloga, istaknuo da je Zonca bio dobar crtač i kolorist te naročito vješt u izradi portreta različitih pripadnika visokog društva.²¹ U slikarev je katalog – na osnovi pronađene cedulje s imenom »Gio. Antonio Zonca« i godinom »1696« – uključena i oltarna pala iz župne crkve u mjestu Pezzan di Carbonera kod Trevisa koja prikazuje *Sv. Anu i sv. Barbaru*. Na njoj se Zonca oslobodio tenebrizma koji je još donekle uvijek vidljiv u naglašenim kontrastima svjetla i sjene te se priklonio utjecajima Pietra Liberija što ga je dovelo do stvaranja nešto slobodnijega slikarskog izraza.²²

Jedino poznato Zoncino djelo na istočnojadranskim prostorima jest potpisana oltarna pala *Sv. Marko i sv. Stjepan* koja se čuva u crkvi Blažene Djevice Marije od Karmela u Vodnjanu. Prema djelomično sačuvanoj signaturi, može se datirati u posljednje desetljeće 17. stoljeća, a u kolorističkim rješenjima i kompoziciji likova pokazuje sličnost s prethodnom slikom što upućuje na slikarevu sklonost prema ponavljanju istovjetnih rješenja.²³ Bliskost dviju datiranih slika potvrđuje postojanje Zoncina jedinstvenoga slikarskog izraza u istom vremenu i definitivno udaljavanje od tenebrističkih tendencija iz prethodnog razdoblja. Na osnovi nekih arhivskih zabilježbi te modelacije i fizionomija likova kao i kolorističkih rješenja u oblikovanju odjeće i pozadine koje pokazuju sličnosti s vodnjanskom i palom u Pezzan di Carbonera, Zonci je nedavno pripisana i slika *Vizija sv. Marka* koja se čuva u venecijanskoj crkvi San Francesco della Vigna.²⁴ Slikar je umro u Veneciji 1723. godine gdje je i sahranjen uz mnoge počasti. Time istraživanja slikareve

djelatnosti vjerojatno nisu zaključena. Starija literatura spominje i veći broj danas izgubljenih Zoncinih djela sakralne tematike ali i djela mitološkog sadržaja kao i velik broj portreta znamenitih suvremenika koje je radio s osobitim uspjehom.²⁵ Upravo velika popularnost koju je uživao kod onodobne publike posebno kao uspješan portretist i kontakti s većim brojem naručitelja otvaraju mogućnost pronalaska i novih djela. Istaknute stilske mijene kroz koje je prolazio tijekom karijere i otvorenost različitim utjecajima mogu pritom izazivati određene poteškoće i nedoumice, ali pri budućim studijama trebaju biti uzete u obzir.

Budući da su brojni podaci iz Zoncine karijere i životopisa još uvijek u fazi istraživanja, vrijedan je pozornosti novopronađeni arhivski dokument prema kojem je slikao i za dalmatinske naručitelje (Prilog).²⁶ U dokumentu šibenskog bilježnika Andrije Marotija koji se čuva u zadarskom Državnom arhivu, fra Frane Parčić, prior samostana sv. Dominika u Šibeniku, imenuje svojim opunomoćenicima fra Gerolima Galantea i fra Giovannija Alvisea Cornelija, članove dominikanskog reda iz samostana svetih Ivana i Pavla u Veneciji, da pojedinačno ili zajedno, sudskim putem prinude mletačkog slikara Giovannija Antonija Zoncu da nastavi raditi na slici koja mu je već naručena od oca inkvizitora fra Frane Parčića. Za sliku je ugovorena cijena, a slikaru je unaprijed podmirena njegova plaća, čak i više od potrebnoga. Ako slikar Zonca ne želi pristati izvršiti ono što je ugovoreno, fra Gerolimo Galante i fra Giovanni Alvise Corneli mogu u Veneciji angažirati stručnjake od struke, dakako slikare, da procijene trošak do tada izvršenog posla. Opunomoćenici Zoncu trebaju prinuditi da vrati razliku iznosa između procijenjenih obavljenih i ugovorenih radova, tj. svotu koja procjenom izvršenih radova preostane višak u odnosu na prije mu isplaćene ukupne troškove. Također, dana im je punomoć da mogu poduzimati i različite druge pravne radnje u navedenu svrhu. Iz ugovora se može zaključiti da je fra Frane Parčić sliku naručio vjerojatno nekoliko godina prije. Možda je izrada slike ugovorena i u izravnom kontaktu sa slikarom u Veneciji, no teško je pretpostaviti zašto je među nebrojenim slikarima onog vremena upravo Zonca bio izbor šibenskih dominikanaca. Sigurno jest da odabirom svojih opunomoćenika fra Frane Parčić potvrđuje prijašnje veze šibenskih dominikanaca s venecijanskim samostanom svetih Ivana i Pavla kada je, vjerojatno tijekom trećeg desetljeća 17. stoljeća, slikar i dominikanski redovnik istog samostana Giovanni Laudis (1553.–1631.) naslikao dvije a pripisuje mu se i treća oltarna pala u crkvi sv. Dominika u Šibeniku.²⁷ Zoncino djelo nije moguće prepoznati među sačuvanim slikama u inventaru šibenskoga dominikanskog samostana. Nažalost, u dokumentu nije navedena ni njezina tematika iz koje bi se moglo raspravljati i donijeti neki zaključci o ukusu, želji i potrebi naručitelja fra Frane Parčića. No, vjerojatno je bila riječ o slici sakralnog sadržaja koji su najbrojnija oprema crkava i samostana, no

nije isključeno da se radilo i o Parčićevu portretu s obzirom na glasovitost koju je slikar uživao kao portretist. Ako se sagledaju poteškoće koje su pratile izradu slike i naknadni nesporazumi nastali između naručitelja i slikara, ne treba isključiti mogućnost da slika nikada nije ni dovršena i isporučena. U svakom slučaju, fra Frane Parčić izborom je slikara, samostalnom odlukom, na nečiju preporuku ili uz pomoć neznanih posrednika, pokazao svoju upućenost u onodobna slikarska zbivanja u Veneciji u kojima se Zonca sve više prepoznaje kao relevantan sudionik.

Šibenske crkve i inače posjeduju vrlo vrijednu kolekciju radova predstavnika mletačkog slikarstva *seicenta* od kojih spominjemo najvažnije autore. Osim djela Giovannija Laudisa u sklopu inventara nekadašnjeg samostana sv. Dominika u Šibeniku, sačuvane su i slike Jacopa Palme Mlađega (1548.–1628.) i Filippa Zanibertija (1585.–1636.) čija se jedna slika čuva i u katedrali.²⁸ U crkvi franjevac konventualaca sv. Frane sačuvane su čak četiri oltarne pale Mattea Ponzonija Pončuna (1583.–1663./1675.), dok se u njihovu samostanu čuva i manji portret sv. Frane istog autora.²⁹ Podatak da je za šibenske dominikance slikao i Giovanni Antonio Zonca dodatna je potvrda da je Šibenik u 17. stoljeću imao istaknutu ulogu u povijesnoumjetničkim zbivanjima između naručitelja iz dalmatinskih gradova i mletačkih slikarskih radionica.

PRILOG

Državni arhiv u Zadru, 30 – Bilježnici Šibenika, Andrija Maroti (1654.–1700.), Libro terzo, fol. 1585–1585v.

Adi 6 Maggio 1695 Indizione terza

(In margine) *P. Parcich procura estratta*

Fatto in Sebenico alla riva del Mare inanti la Chiesa di San Domenico, presenti l' eccelente Signor Nicolo Acqua et mistro Donato Pechich Testimonij pregati. Dove personalmente costituito il Reverendissimo Prior magistro frà Francesco Parcich Inquisitore spontaneamente hà instituito in suoi legitimi procuratori li Molto Reverendi Padri magistri frà Gerolimo Galante e frà Gio. Alvise Corneli dall ordine de Predicatori di Santi Giovanni e Paolo dell' Inclita Città di Venezia assenti, mà come fossero presenti, à me Nodaro per loro stipulante et accettante, à puoter così uniti, come separati astringer giudiciariamente il Signor Gio. Antonio Zonca Pittor nella sudetta Città Venezia alla prosecuzione di un quadro già ordinatoli dal sudetto Padre Inquisitore, pattuito il prezzo, et anticipatamente sodisfatto delle sue mercedi, anzi di più del dovere; et in caso che non voleva condescender al patuito, posino farlo dà periti di professione stimare, et quello soprauanzasse di più della stima astringerlo al pagamento, quotando far le cose sudette (astringerlo prekrizeno) amonirlo col mezzo della

Giurisdicenza instituir cittaioni et dimande, perseguir in causa, prestar ogni sorte di lecito giudicando, udir una et più sentenze delle contrarie, appellarsi, et proseguir in appellatione tanssar spese, far ogni sorte di esecuzione reale et personale far quietanza in pubblica et privata forma, sustituir uno ò più procuratori con simil ò limitata potestà, promettendo de rato pro se etc. Sotto obligazini ut supra.

BILJEŠKE

- 1 Državni arhiv u Zadru (dalje: HR DAZD), 385. Zbirka fotografija, sign. 5.1.129. i sign. 5.1.130.
- 2 GIUSEPPE SABALICH, *Pitture antiche di Zara*, Zara, 1912., 3–4.
- 3 O Lovri Fondri, sa starijom literaturom, vidjeti: LOVORKA ČORALIĆ, *Prilozi poznavanju životopisa zadarskog povjesničara Lorenza Fondre (1644–1709)*, Radovi Zavoda za hrvatsku povijest, 25 (1992.), 237–241; I. Pet. [IVO PETRICIOLI], »Fondra, Lorenzo«, *Hrvatski biografski leksikon*, sv. 4: E–Gm, (gl. ur.) Trpimir Macan, Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb, 1998., 322; RADOSLAV TOMIĆ, *Dopune slikarstvu u Dalmaciji (Baldassare D'Anna, Antonio Bellucci, Antonio Grapinelli, Giovanni Battista Augusti Pitteri, Giovanni Carlo Bevilacqua)*, Radovi Instituta za povijest umjetnosti, 29 (2005.), 171–186, 174–176.
- 4 GIUSEPPE SABALICH, *Guida archeologica di Zara*, Zara, 1897., 194. Kuća Felicinović oštećena je u savezničkim bombardiranjima Zadra tijekom Drugoga svjetskog rata, a u poslijeratnoj obnovi u cijelosti je porušena. S jugozapadne strane zatvarala je *Piazzu dell' Erbe*. Imala je prizemlje i tri kata, a na začelju, prema Novoj rivi i moru, vrt ograđen visokim zidom s rešetkastim vratima od kovanog željeza. Izgled kuće prije i poslije ratnih razaranja dokumentiran je na starim fotografijama i razglednicama te u knjizi: ODDONE TALPO, SERGIO BRCIC, ... *Vennero dal cielo. 185 fotografie di Zara distrutta 1943–1944*, Libero Comune di Zara in Esilio – Delegazione di Trieste, Trieste, 2000., 115.
- 5 Tadašnji vlasnik slike Vjekoslav (Luigi) pl. Felicinović (rođen 25. lipnja 1852.) bio je stric don Josipa (Jose) pl. Felicinovića (Zadar, 14. veljače 1889. – Pag, 13. ožujka 1984.), zaslužnog svećenika, pisca, dobrotvora i socijalnog radnika. Usp. MIROSLAV GRANIĆ, *Rod zadarskih Felicinovića*, u: *Život i djelo don Jose pl. Felicinovića*. Zbornik radova sa znanstveno-stručnog skupa, (gl. ur.) Miroslav Granić, Matica hrvatska Pag, Pag – Filozofski fakultet u Zadru, Zadar, 2002., 9–24. Na tabli III u *Zborniku* priložena je fotografija kuće Felicinović iz 1934. godine.
- 6 GIUSEPPE SABALICH (bilj. 2), 6.
- 7 O obiteljima Fondra i Felicinović vidjeti: T. Rš. [TATJANA RADAUŠ], »Fondra (Fondra Ferra)«, *Hrvatski biografski leksikon*, sv. 4: E–Gm, (gl. ur.) Trpimir Macan, Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb, 1998., 321; MIROSLAV GRANIĆ (bilj. 5), 9–24. Mletačka plemkinja Contarina Contarini, supruga Pietra Natalea Fondre Ferra, u literaturi se navodi i kao Maria Caterina Contarini. Usp. LORENZO FONDRA, *Diario di Vienna (1700)*, (ur.) Vitaliano Brunelli. Programma dell' i. r. Ginnasio superiore di Zara, XL/1896–97, S. Artale, Zara, 1897., 12.
- 8 O obitelji Damjanić Vrgadski vidjeti: Je. Ko., T. Rš. [JELENA KOLUMBIĆ, TATJANA RADAUŠ], »Damjanić Vrgadski«, *Hrvatski biografski leksikon*, sv. 3: Č–Đ, (gl. ur.) Trpimir Macan, Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb, 1993., 200–201.
- 9 GIUSEPPE SABALICH (bilj. 2), 3–4.
- 10 O obitelji Detrico vidjeti: T. Rš., Jo. Vr. [TATJANA RADAUŠ, JOSIP VRANDEČIĆ], »Detrico«, *Hrvatski biografski leksikon*, sv. 3: Č–Đ, (gl. ur.) Trpimir Macan, Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb, 1993., 338–340.
- 11 GIUSEPPE SABALICH (bilj. 4), 39–42; GIUSEPPE SABALICH (bilj. 2), 4.
- 12 GIUSEPPE SABALICH (bilj. 4), 197, 432. Sve tri kuće Detrico, kao i već navedena kuća Felicinović, pod navedenim gradskim brojevima ucrtane su na planu grada iz 1825.–1827. godine. Državni arhiv u Zadru, 382 – Uprava za katastarsku izmjeru, 1823.–1839., br. 577, Zadar–Grad, 1825.–1827. O izgradnji Sudbene palače vidjeti: MARIJA STAGLIČIĆ, *Graditeljstvo Zadra od klasicizma do secesije*, Zagreb, 2013., 106–107, 109.
- 13 Pojedine zadarske umjetnine, poput matrikule bratovštine sv. Silvestra (1540.), naknadno su identificirane u stranim zbirkama i muzejima. Usp. BOJAN GOJA, *Matrikula zadarske bratovštine sv. Silvestra u knjižnici Houghton (MS Typ 231) Sveučilišta Harvard*, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, 37–38 (2013.–2014.), 211–215, uz osvrte u bilješkama 1 i 12.
- 14 MARIA CHIARA SASSU, *Giovanni Antonio Zonca: sulle tracce dell'artista*, Arte veneta, 69 (2012.) [2014.], 153–156.
- 15 NADAL MELCHIORI, *Notizie di pittori e altri scritti*, (ur.) Giampaolo Bordignon Favero, Venezia–Roma, 1968., 126–127; MARIA CHIARA SASSU (bilj. 14), 153.
- 16 ELENA FAVARO, *L'arte dei pittori in Venezia e i suoi statuti*, Leo S. Olschki editore, Firenze, 1975., 155, 157, 195, 200, 206, 216, 222.
- 17 DINO OSELLADORE, *La Chiesa di S. Zaccaria, seconda gemma della pietà veneziana*, Venezia, 1965., br. 31 i 32, bez pag.; SILVIO TRAMONTIN, *San Zaccaria*, Venezia sacra 13, Venezia, 1979., 51–52; BRUNO BERTOLI, ANNALISA PERISSA TORRINI, *Chiesa di San Zaccaria: arte e devozione*, Venezia, 1994., 5, 41, 43; MARIA CHIARA SASSU (bilj. 14), 153.
- 18 RODOLFO PALLUCCHINI, *La pittura veneziana del Seicento*, sv. 1, Milano, 1981., 280, 282.
- 19 *Inventario degli oggetti d'arte d'Italia: I. Provincia di Bergamo*, (ur.) Angelo Pinetti, La Libreria Dello Stato, Roma, 1931., 424–425; RODOLFO PALLUCCHINI (bilj. 18), 280, 282; GIORGIO FOSSALUZZA, *Inesauribili tesori artistici nella Marca Trivigiana*, u: *Fondazione Cassamarca. Opere restaurate nella Marca Trivigiana 2000–2004*, (ur.) Giorgio Fossaluzza, Treviso, 2004., XXXVI.
- 20 *Arte del 600 nel Bellunese*, katalog izložbe, (ur.) Mauro Lucco, Padova, 1981., kat. 37, 88–89.
- 21 NADAL MELCHIORI (bilj. 15), 127.
- 22 GIORGIO FOSSALUZZA (bilj. 19), XXXV–XXXVII.
- 23 VIŠNJA BRALIĆ, NINA KUDIŠ BURIĆ, *Slikarska baština Istre. Djela štafelnog slikarstva od 15. do 18. stoljeća na području Porečko-pulske biskupije*, Zagreb, 2006., 579–580.
- 24 MARIA CHIARA SASSU (bilj. 14), 155.
- 25 *Ibid.*, 154.
- 26 HR DAZD, 30 – Bilježnici Šibenika, Andrija Maroti (1654.–1700.), Libro terzo, fol. 1585–1585v. Prijepis dokumenta priložen je na kraju rada.
- 27 RADOSLAV TOMIĆ, kataloška jedinica: S/32. *Giovanni Laudis (1583.–1631.)*, *Bogorodica od Presvetog Ružarija*, u: *Dominikanci u Hrvatskoj*, katalog izložbe, Galerija Klovičevi dvori, 20. 12. 2007.–30. 3. 2008., Zagreb, 2011., 356–358; RADOSLAV TOMIĆ, *Crtime o slikama u Šibeniku, Murteru i Marini*, Kvartal, VII/1–2 (2011.), 70–75.
- 28 RADOSLAV TOMIĆ, *Prijedlog za Filippa Zanibertija u Šibeniku*, Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji, 28 (1989.), 143–151; RADOSLAV TOMIĆ, kataloška jedinica: S/28. *Jacopo Palma mladi (Venecija, 1548.–1628.)*, *Gospa od Karmela sa sv. Ivanom Evanđelistom i sv. Nikolom*; kataloška jedinica: S/29. *Filippo Zaniberti (Brescia, 1585.–Venecija, 1636.)*, *Bogorodica s Djetetom*, sv. Katarinom Aleksandrijskom, sv. Katarinom Sijenskom, sv. Marijom Magdalenom i sv. Vinkom Fererskim, u: *Dominikanci u Hrvatskoj*, katalog izložbe, Galerija Klovičevi dvori, 20. 12. 2007.–30. 3. 2008., Zagreb, 2011., 352–354, s navedenom starijom literaturom.
- 29 RADOSLAV TOMIĆ, *Matteo Ponzone-Pončun (Venecija, 1583.–između 1663. i 1675.)*, 6. *Sv. Ante Padovanski, sveta Klara i Bog Otac*, u: *Sveto i profano: slikarstvo talijanskog baroka u Hrvatskoj*, katalog izložbe, Galerija Klovičevi dvori, Zagreb, 16. 4.–2. 8. 2015., 116–118, s navedenom starijom literaturom.

REFERENCES

- Arte del' 600 nel Bellunese, exhibition catalogue, (ed.) Mauro Lucco, Padova, 1981.
- BRUNO BERTOLI, ANNALISA PERISSA TORRINI, *Chiesa di San Zaccaria: arte e devozione*, Venezia, 1994.
- VIŠNJA BRALIĆ, NINA KUDIŠ BURIĆ, *Slikarska baština Istre. Djela stafelajnog slikarstva od 15. do 18. stoljeća na području Porečko-pulske biskupije*, Zagreb, 2006.
- LOVORKA ČORALIĆ, *Prilozi poznavanju životopisa zadarskog povjesničara Lorenza Fondre (1644–1709)*, Radovi Zavoda za hrvatsku povijest, 25 (1992), 237–241.
- ELENA FAVARO, *L'arte dei pittori in Venezia e i suoi statuti*, Leo S. Olschki editore, Firenze, 1975.
- LORENZO FONDRA, *Diario di Vienna (1700)*, (ed.) Vitaliano Brunelli. Programma dell' i. r. Ginnasio superiore di Zara, XL/1896–97, S. Artale, Zadar, 1897.
- GIORGIO FOSSALUZZA, *Inesauribili tesori artistici nella Marca Trivigiana*, in: Fondazione Cassamarca. Opere restaurate nella Marca Trivigiana 2000–2004, (ed.) Giorgio Fossaluzza, Treviso, 2004.
- BOJAN GOJA, *Matrikula zadarske bratovštine sv. Silvestra u knjižnici Houghton (MS Typ 231) Sveučilišta Harvard*, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, 37–38 (2013–2014), 211–215.
- MIROSLAV GRANIĆ, *Rod zadarskih Felicinovića*, in: Život i djelo don Jose pl. Felicinovića, Zbornik radova sa znanstveno-stručnog skupa, (ed.) Miroslav Granić, Matica hrvatska Pag, Pag – Filozofski fakultet u Zadru, Zadar, 2002, 9–24.
- Inventario degli oggetti d'arte d'Italia: I. Provincia di Bergamo*, (ed.) Angelo Pinetti, La Libreria Dello Stato, Roma, 1931.
- JELENA KOLUMBIĆ, TATJANA RADAUŠ, "Damjanić Vrgadski", *Hrvatski biografski leksikon*, Vol. 3: Č–Đ, (ed.) Trpimir Macan, Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", Zagreb, 1993, 200–201.
- NADAL MELCHIORI, *Notizie di pittori e altri scritti*, (ed.) Giampaolo Bordignon Favero, Venezia–Roma, 1968, 126–127.
- DINO OSELLADORE, *La Chiesa di S. Zaccaria, seconda gemma della pietà veneziana*, Venezia, 1965.
- RODOLFO PALLUCCHINI, *La pittura veneziana del Seicento*, Vol. 1, Milano, 1981.
- IVO PETRICIOLI, "Fondra, Lorenzo", *Hrvatski biografski leksikon*, Vol. 4: E–Gm, (ed.) Trpimir Macan, Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", Zagreb, 1998, 322.
- TATJANA RADAUŠ, "Fondra (Fondra Ferra)", *Hrvatski biografski leksikon*, Vol. 4: E–Gm, (ed.) Trpimir Macan, Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", Zagreb, 1998, 321.
- TATJANA RADAUŠ, JOSIP VRANDEČIĆ, "Detrico", *Hrvatski biografski leksikon*, Vol. 3: Č–Đ, (ed.) Trpimir Macan, Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", Zagreb, 1993, 338–340.
- GIUSEPPE SABALICH, *Guida archeologica di Zara*, Zara, 1897.
- GIUSEPPE SABALICH, *Pitture antiche di Zara*, Zara, 1912.
- MARIA CHIARA SASSU, *Giovanni Antonio Zonca: sulle tracce dell'artista*, *Arte veneta*, 69 (2012) [2014], 153–156.
- MARIJA STAGLIČIĆ, *Graditeljstvo Zadra od klasicizma do secesije*, Zagreb, 2013.
- ODDONE TALPO, SERGIO BRCIC, ... *Vennero dal cielo. 185 fotografie di Zara distrutta 1943–1944*, Libero Comune di Zara in Esilio – Delegazione di Trieste, Trieste, 2000, 115.
- RADOSLAV TOMIĆ, *Prijedlog za Filippa Zanibertija u Šibeniku*, Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji, 28 (1989), 143–151.
- RADOSLAV TOMIĆ, *Dopune slikarstvu u Dalmaciji (Baldassare D'Anna, Antonio Bellucci, Antonio Grapinelli, Giovanni Battista Augusti Pitteri, Giovanni Carlo Bevilacqua)*, Radovi Instituta za povijest umjetnosti, 29 (2005), 171–186.
- RADOSLAV TOMIĆ, *Crtice o slikama u Šibeniku, Murteru i Marini*, Kvartal, VII/1–2 (2011), 70–75.
- RADOSLAV TOMIĆ, Catalogue Unit: S/28. *Jacopo Palma mladi (Venecija, 1548.–1628.), Gospa od Karmela sa sv. Ivanom Evanđelistom i sv. Nikolom*; Catalogue Unit: S/29. *Filippo Zaniberti (Brescia, 1585.–Venecija, 1636.), Bogorodica s Djetetom, sv. Katarinom Aleksandrijskom, sv. Katarinom Sijenskom, sv. Marijom Magdalenom i sv. Vinikom Fererskim*, in: Dominikanci u Hrvatskoj, exhibition catalogue, Galerija Klovićevi dvori, 20 December 2007 – 30 March 2008, Zagreb, 2011, 352–354.
- RADOSLAV TOMIĆ, Catalogue Unit: S/32. *Giovanni Laudis (1583.–1631.), Bogorodica od Presvetog Ružarija*, in: Dominikanci u Hrvatskoj, exhibition catalogue, Galerija Klovićevi dvori, 20 December 2007 – 30 March 2008, Zagreb, 2011, 356–358.
- RADOSLAV TOMIĆ, *Matteo Ponzzone-Pončun (Venecija, 1583.–između 1663. i 1675.), 6. Sv. Ante Padovanski, sveta Klara i Bog Otac*, in: Sveto i profano: slikarstvo talijanskog baroka u Hrvatskoj, exhibition catalogue, Galerija Klovićevi dvori, 16 April – 2 August 2015, Zagreb, 116–118.
- SILVIO TRAMONTIN, *San Zaccaria*, Venezia sacra 13, Venezia, 1979.

ARCHIVAL SOURCES

- Državni arhiv u Zadru, 30 – Bilježnici Šibenika, Andrija Maroti (1654.–1700.).
- Državni arhiv u Zadru, 382 – Uprava za katastarsku izmjeru, 1823.–1839., br. 577, Zadar–Grad, 1825.–1827.

Summary

Bojan Goja

Two Lost Portraits and a Document from Šibenik for Giovanni Antonio Zonca

In his monograph "Pitture antiche di Zara" (Zadar, 1912), cultural worker, writer and scholar of painting Giuseppe Sabalich (1856 – 1928) described paintings preserved in private collections of bourgeois and noble families in Zadar, as well as in their houses and summer residences on the islands and in the hinterland. Several photographs, probably taken in the course of his research of painting in Zadar but not included in the book, are held by the State Archives in Zadar. The author publishes the photograph of a portrait of Lovro Fondra and the photograph of a portrait an unknown warrior from the Detrico family, both previously unpublished. At the time of Sabalich's work on the book, the first portrait was owned by Luigi Felicinović, and the second by Francesco Damiani di Vergada. The portrait of Lorenzo Fondra (Šibenik, 1664 – Zadar, 1709) is especially important for the cultural history of Croatia as it represents one of the most prominent personalities of Venetian Dalmatia in the second half of the 17th and early 18th century who made important contributions to various fields, from literature and legal studies to historiography and diplomacy. The second portrait depicts an individual from one of the most distinguished noble families in Zadar, whose members held high offices in the service of the Venetian Republic. The history of the portraits after the publication of Sabalich's monograph remains unknown, if they were preserved at all.

The author also publishes a newly found archival document preserved in the State Archives in Zadar, dated 1695 and related to a painting commissioned from Venetian painter Giovanni Antonio Zonca (1652 – 1723) for the Dominican convent in Šibenik. The document states that Fr Frane Parčić, prior of the convent of St Dominic in Šibenik, authorized Fr Gerolimo Galante and Fr Giovanni Alvisio Cornelio to act on his behalf in the disagreement over an already commissioned painting. Zonca's work cannot be identified among the preserved paintings in the Dominican convent in Šibenik, so it is possible that the painting was never finished or delivered. Nonetheless, the document represents a valuable testimony that Giovanni Antonio Zonca produced paintings not only for patrons in Venice and the neighbouring cities, but also for patrons from Dalmatia.